

Láng István
a MAE Talajtani Társaság alelnökének
üdvözlő beszéde

Talajaink termékenységének megőrzésével kíván foglalkozni a Vándorgyűlés, a növekvő igénybevétel időszakában. A téma első része, vagyis a talajok termékenységének megőrzése, alapvetően természettudományos megközelítést sejtet. A téma második része, vagyis a növekvő igénybevétel időszaka, már a társadalmi összefüggésekre hívja fel a figyelmet. A kettő együtt szerves egységet alkot. Úgy érzem, ügyes és jól megválasztott téma lesz napirenden a kétnapos rendezvényen. A valós társadalmi helyzet figyelembe vétele, és a tudományos igényesség érvényesítése, sajnos, nem mindig kapcsolódik össze hazai közéletünkben. Sokszor mást sem hallunk manapság, mint reform és fordulat, árak és bérek, jövedelmek és adók, adósságállomány és hiteltörlesztés, termelésfokozás és sztrájkok, társadalmi feszültség és társadalmi közmegegyezés, nyilvánosság és titkolódzás, önmegvalósulás és önlebecsülés, bizalom és bizalmatlanság. Ebben az általánosságokkal telített információs áradatban, amely ömlik az elektronikus és a klasszikus tömegkommunikációs eszközökből, gyakran támad sokakban, valószínűleg nemcsak bennem, olyan hiányérzet, hogy alig beszélünk konkrétan a valós értékekről, a tartós értékekről, és ezek között például a természeti és az emberi erőforrásokról.

Összintén kívánom, hogy reformfolyamataink, - beleértve a gazdasági és a politikai reformokat is, mielőbb sikert hozzanak. Ezt nemcsak kívánom, hanem kész vagyok saját munkámmal is elősegíteni. De már kezdek telítődni egyrészt azzal a jószándékú, azonban végeredményben üres és parttalan szóáradattal, amely csak keresi a kiutat, de nem vágja ki a kiutat; és telítődöm azzal a merev tehetetlenséggel is, amely képtelen felismerni a szellemi potenciál valós társadalomformáló erejét és kicsinyes takarékoskodással a fejlődést is eltakarékoskodja.

Zaklatottak ezek a gondolatok, de be merem vallani, hogy engem nyugtalanít a jelen, és nyugtalanít a nyugalmasnak egyáltalán nem ígérkező jövő. De talán ez a mai rendezvény a meghirdetett tudományos programjával, a maga szerény eszközeivel hozzásegít, hogy ismét egyensúlyba kerüljön a lelkemben a szakmai és a társadalmi felelősség.

Végteरे is természetesen talajainkról van szó, amelyek a nemzeti vagyonunk több mint egyötödét teszik ki. Talajaink termékenységének megőrzéséről fogunk beszélni, és ha ez a megőrzés sikerrel jár, akkor az garantálja a bőséges és választékos élelmiszer-ellátást és a jobb társadalmi közérzetet. Növekvő igénybevételről lesz szó, mert adósságaink vannak és ezeket törleszteni kell, mert modernizálni akarjuk az élet minden területét és ehhez pótlólagos forrásokra van szükségünk. Olyan természeti erőforrások meliorációjáról és vízgazdálkodásról, tápanyag-gazdálkodásról és környezetvédelemről lesz szó, amelyeket tartósan kell fenntartanunk, mert az utánunk következő gene-

rációknak is részesedniük kell belőle. Vagyis valós problémákról, valódi értékekről kell tudományos eszmecserét folytatnunk, hogy hasznosan cselekedni is képesek legyünk, ne csak látványos szavakkal végezzünk látványtalan bűvészmutatványokat.

Nagy vita folyik manapság a Duna komplex hasznosításáról és a tervezett vízlépcső hasznáról vagy káráról. Kell ez a vita, időnként én is részt veszek benne. A sajnálatos azonban az, hogy a közvélemény figyelme teljesen elterelődött egyéb környezeti gondjainkról, többek között arról a gazdasági kárról, amit a talajerózió, a degradáció, vagy a savanyodás okoz. Pedig ennek a kárnak forintban kifejezhető mértéke becslésem szerint az utóbbi 8-9 évben nagyobb volt, mint amennyit a dunai vízierőmű építésére fordítottunk azonos idő alatt.

Örömmel jöttem el Szarvasra, a Talajtani Társaság Vándorgyűlésére, mert bízom abban, hogy ez a mai nap lelki, szellemi és intellektuális felüdülést fog hozni mindnyájunknak.

Üdvözlésemet ne tekintsék a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos köszöntésének, hiszen beszédemet semmilyen akadémiai testület, vagy vezetőség előzőleg nem látta, nem vitatta meg, nem hagyta jóvá. Vegyék úgy, ahogy a meghívón áll; vagyis az Akadémia főtitkára személyes minőségében és személyes jellegű hangvétellel köszönti Önöket és sok sikert kíván a Vándorgyűlés munkájához.